

Formanden: Da den højtærede Landbrugsminister, under hvem Sagen sorterer, i Øjeblikket er optaget i det andet høje Ting, vil han her under Forhandlingen være repræsenteret af den højtærede Justitsminister.

Sagen sattes til Forhandling.

Bomholt: Det var en lykkelig Tanke, det ærede Medlem Hr. Pinholt fik, da han under Finanslovdebatten i 1933 rejste Spørgsmaalet om Vestkystkitternes Fredning, og det fortjener Tak, at Landbrugsministeren lod nedsætte en Kommission til nærmere Overvejelse af Spørgsmaalet om Indskrænkning af Adgangen til at opføre Bygninger lige ud til Havet. Der blev nedsat en Kommission under Ledelse af forhenværende Departementschef i Landbrugsministeriet H. Waage, og Kommissionen har haft Lejlighed til at bese Vestkysten fra Esbjerg—Fanø til Skagen og har derefter i en Række Møder nærmere drøftet Udformningen af Lovforslaget, en Udformning, som til Slut kom i Stand, ikke mindst takket være Hr. Kontorchef Bilfeldts Indsats.

Det foreliggende Forslag er formet som Ændringer til den gældende Sandflugtslov af 1867. Det er paa høje Tid, at Kyststrækningen fra Rømø til Skagen fredes. Det er paa høje Tid af flere Grunde. Man vil kunne fremføre flere vægtige Motiver herfor. Man kunde i Tilknytning til Bemærkningerne til Lovforslaget fremhæve Hensynet til Naturskønheden. Det er en Kendsgerning, at Bebyggelsen breder sig overordentligt langs Veststranden, og flere Steder har Bebyggelsen trængt sig igennem den yderste Havklit og virker nu, set med mine Øje i hvert Fald, særdeles skæmmende. Paa Strækningen fra Blokhuse til Løkken er Bebyggelsen saa tæt ud mod Stranden, at den oprindelige Naturskønhed er gaaet tabt eller trues med at gaa tabt, og paa Fanø har vi set, hvorledes Bebyggelsen truer med at trænge igennem Klitrækken, hvad der vil skæmme den smukke Strand. Der kan bygges lige saa smukt og godt bag ved Havklitterne i Dalsøenknningen, i Afbledningsfladen eller paa den anden Klitrække. Det var i og for sig ønskeligt, at der blev skabt Plan i Bebyggelsen, saaledes at dertil særlig egnede Arealer blev bebygget, medens andre blev fredet, og at der tilstræbtes en ikke for stor Bebyggelsestæthed. Der er ikke stillet Forslag herom. Man har ønsket at gaa frem ad anden Vej, og det forekommer mig, at saaledes som For-

slaget nu er formet, saa gaar det ogsaa ind paa selve Grundproblemet paa vægtig Maade. Bebyggelse er i og for sig ikke et Onde. Det gælder kun om, at Bebyggelsen holdes inden for rimelige Grænser med naturlig Hensyntagen til andre Menneskers Ret til at glæde sig over dansk Natur og i dansk Natur. Bevægelsen: ud mod Naturen, som vi har kendt den i de senere Aar, er i og for sig god. Navnlig i de sidste fire-fem Aar har vi jo oplevet en overordentlig stærk Tilstrømning af Befolkningen til Kyst og Strand. Vi har faaet en hel Teltbevægelse, og det er min Opfattelse, at naar Lillebæltsbroen er kommet i Orden, vil der yderligere blive et stærkt Pres ud mod Kyststrækningerne. Det er ganske ejendommeligt at lægge Mærke til, at det ærede Medlem Hr. Pinholts Hjemby Vejrs er lige ved at blive en fynsk Koloni; naar man en Gang imellem kommer i hans Egne, kvindres der Fynsk fra de fleste af Husene, det vil altsaa sige, at en saadan By er blevet en fynsk Weekend-Koloni, og naar Lillebæltsbroen er blevet færdig, vil man opleve en overordentlig stor Tilstrømning til Vestkystegnene.

I gamle Tider var Stranden ikke Enkeltmandseje, men tilhørte Kronen, og saaledes er det endnu paa Øerne ved den sønderjyske Kyststrækning og paa selve de sønderjyske Kyststrækninger, men efterhaanden er saa godt som alle vore Indvandsstrande blevet beslaglagt af private Lodsejere, der afgrænser Ejendomsomraadet, ofte med Pæle og Pigtraad, og ikke blot spærrer for Adgang til Vandet, men hyppigt ogsaa for Udsigten til det. Langs Jyllands Vestkyst har Udviklingen artet sig noget anderledes end ved Indvandsstrandene. Ejendomsretten til Havklitterne var ikke meget værd, tværtimod kunde man sige. For at standse og begrænse Sandflugten var det nødvendigt at paakalde Statens Hjælp. Gennem Statens ordnede Virksomhed og takket være mangfoldige Menneskers Arbejde er det lykkedes at tæmme Klitten, at beplante den med Hjørn og Marehalm. Jeg skal ikke fortabe mig i Spørgsmaalet om Beplantningssagen; det ærede Medlem Hr. Pinholt og Professor Howard Grøn har jo divergerende Meninger, og jeg tør ikke give Professoren Ret for ikke at risikere Liv og Lemmer. Imidlertid, det er det offentlige, det er Samfundet, som har tæmnet Klitten til alle Mænds Gavn, og det er ikke uvæsentligt at betone Samfundets Prioritetsret i Klitten. Denne Samfundets Prioritet faar vi navnlig Øje paa nu, da den store Friluftsbælgelse har meldt sig, da